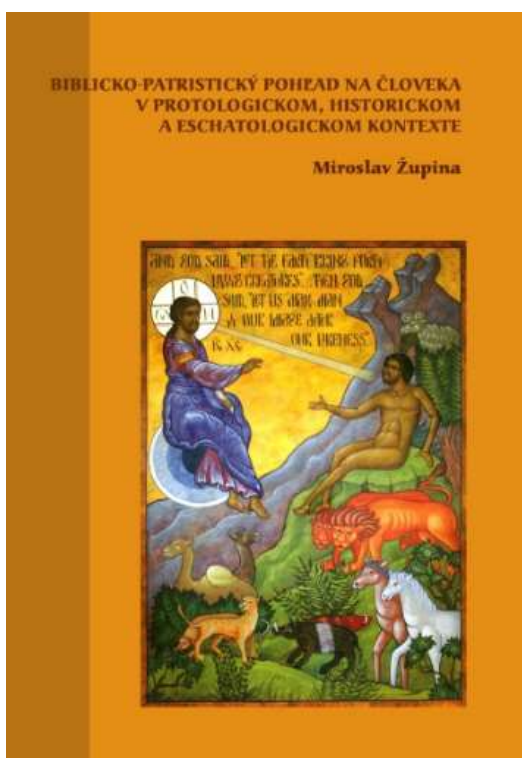

BIBLICKO-PATRISTICKÝ POHĽAD NA ČLOVEKA V PROTOLOGICKOM, HISTORICKOM A ESCHATOLOGICKOM KONTEXTE

/ Miroslav Župina, Prešov : Vydavateľstvo Prešovskej univerzity, 2017,
134 s., ISBN 978-80-555-1970-8 /
(recenzia)

Peter Kormaník, tajomník, Úrad metropolitnej rady Pravoslávnej cirkvi na
Slovensku, Bayerova 8, 080 01 Prešov, Slovakia, kormanik@orthodox.sk,
00421517724736

Vedecká monografia doc. ThDr. Miroslava Župinu, PhD. predstavuje súčasný ucelený pravoslávny pohľad na jednu z oblastí kresťanskej antropológie, ktorá vychádza z pevného biblického základu a patristickej tradície pravoslávnej teológie. Ako hovorí autor v úvode predmetnej práce, deje sa to cez prizmu Božieho nazerania na svet a človeka v ňom v kontexte protologickom, historickom a eschatologickom. Uvedené faktory rozvinuté v práci napomáhajú tomu, že sa pred nami otvárajú možnosti formulovania nových tvrdení a názorov, ktoré doposiaľ mali len veľmi malý priestor pre ich rozvíjanie a následne aj

publikovanie.

Ak máme byť konkrétni, tak treba uviesť, že uvedený pohľad sa týka širšieho spektra antropologických otázok, ktoré nám približujú pôvod človeka, život našich prarodičov v raji, pád človeka a jeho dôsledky cez obnovu padlej ľudskej prirodzenosti až po eschatologickú perspektívu človeka – teologicky povedané

– zbožštenie človeka v Christu. Podľa autora predmetnej štúdie cieľ práce je jasný – posunúť sa v náročnosti skúmania Svätého Písma, v našom prípade v náročnosti skúmania kozmologických a antropologických aspektov úvodných kapitol Svätého Písma Starého Zákona, teda textu prvých kapitol 1. Mojžišovej knihy o stvorení sveta a človeka. Za nevyhnutný predpoklad úspechu považuje autor uvedenej štúdie nasledujúci faktor – je už načase zanechať scholastické chápanie, schémy a postoje k mnohým antropologickým otázkam, ktoré hoci ešte dominujú v akademickom teologickom prostredí, avšak nemajú čím osloviť súčasného človeka, a vrátiť sa od prežitej scholastiky k vernému pôvodnému biblickému štúdiu a svätootcovskej tradícii pravoslávnej teológie. Práve veľmi bohatá spomínaná patristická tradícia má všetky predpoklady zamerať predkladané polemické otázky správnym smerom, teda pôvodným, patristickým.

Hoci v našom prostredí boli napísané viaceré práce s podobnou tematikou, predsa len práca doc. M. Župinu sa vyznačuje hlbavejším rozsahom i obsahom, jasnými formuláciami i viacej rozvinutými vlastnými poznatkami a logickými závermi, úvahami, postrehmi a námetmi už aj z toho dôvodu, že tak domáca, ale obzvlášť cudzojazyčná literatúra, ktorou autor disponuje, a ktorá je mu blízka (grécka, anglická, ruská), má všetky črty súčasného pravoslávneho pohľadu na mnohé otázky ním predkladané a súčasne aj zodpovedané. Jeho metóda spracovania, uznávaná a uplatňovaná v pravoslávnej teológii, vychádza z faktu, že čokoľvek chceme posudzovať vo svetle pravoslávnej teológie, je nevyhnutné najprv poznať a potom aj správne rozobrať historické pozadie. A samotná práca ako celok je toho výrečným svedectvom.

Aj po formálnej stránke je práca napísaná dobre štylisticky, úhľadne, vyznačuje sa bohatosťou myšlienok i ideovou hĺbkou, jej jazyk je súčasný, živý, zrozumiteľný, vety sú jasné a hlboké a majú čím osloviť súčasného človeka s vysokými nárokmi na bádateľskú oblasť poznávania človeka, sveta a javov v ňom.

Ostáva nám iba poďakovať sa doc. M. Župinovi za predmetnú štúdiu, ktorou nám priblížil tie najzákladnejšie antropologické otázky, ktoré podrobil teologickému skúmaniu z biblického a patristického hľadiska s víziou eschatologickej účasti na Božej prirodzenosti, ako nás o tom poučá apoštol Peter (2Pt 1, 4). Tešíme sa na ďalšie práce s podobnou teologickou tematikou.